

CBAM

Jak działa ten mechanizm?
– wszystko, co musisz wiedzieć

Przygotowaliśmy dla Ciebie najważniejsze informacje zawarte w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z 10 maja 2023 r. Chcemy, abyś poznał podstawowe zagadnienia związane z tym rozwiązaniem oraz odpowiedział sobie przede wszystkim na pytanie – czy i w jakim zakresie moja firma podlega pod raportowanie CBAM.

W trakcie lektury dowiesz się, czym dokładnie jest CBAM, dla kogo ma największe znaczenie, a także jakie wyzwania i korzyści niesie dla przedsiębiorców.

Wraz z naszymi ekspertami, którzy na co dzień zajmują się raportowaniem CBAM, odpowiadamy na najczęstsze pytania i udzielamy cennych wskazówek dotyczących tego nowego mechanizmu.

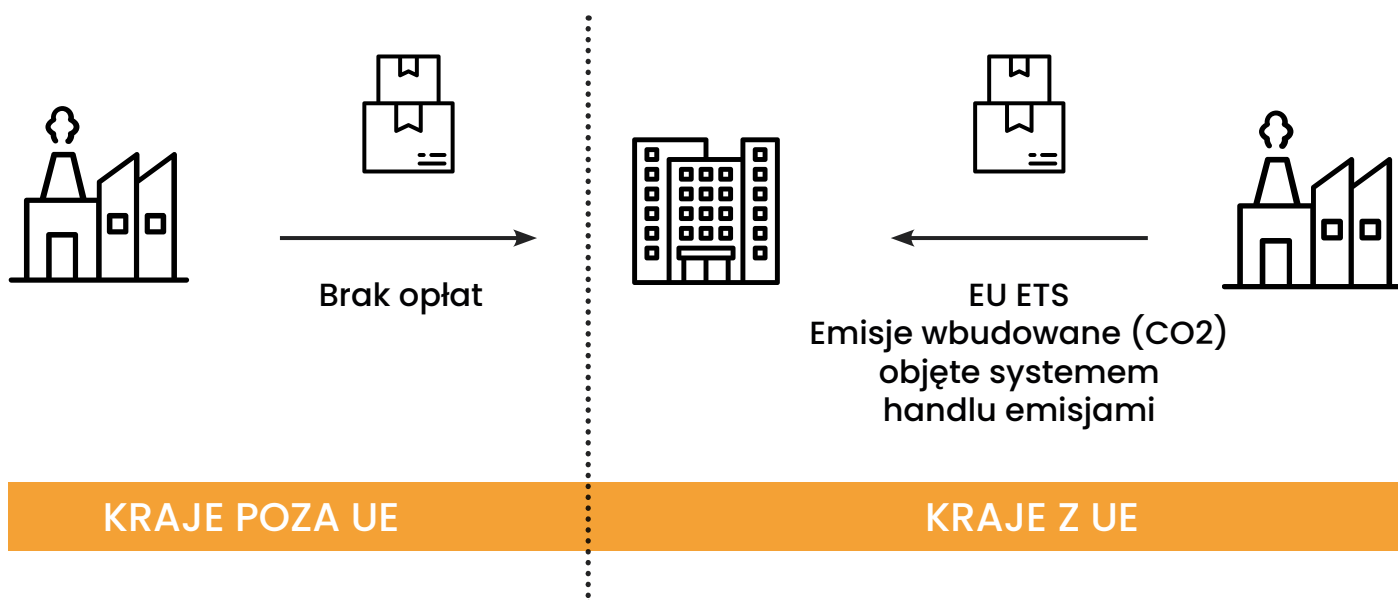
Spis treści

Czym jest CBAM?	4
Główne cele wprowadzenia CBAM	5
Zjawisko ucieczki emisji	6
Dlaczego to takie ważne?	7
Kogo dotyczy mechanizm CBAM?	8
Wyzwania firm związane z CBAM	9
Korzyści z wdrożenia CBAM	11
Etapy wdrażania CBAM	12
Jak przygotować się na CBAM?	14
Jakie nowe obowiązki nakłada mechanizm CBAM na importerów?	15
Jakie towary objęte są CBAM?	16
Wsparcie związane ze spełnianiem wymogów dot. CBAM	17
Zakończenie	18

Czym jest CBAM?

CBAM to skrót od **Carbon Border Adjustment Mechanism** i oznacza mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂. Został wprowadzony w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/956 z 10 maja 2023 r. Pojawia się w kontekście globalnych działań na rzecz redukcji emisji gazów cieplarnianych, dlatego, że jest to narzędzie mające na celu równoważenie emisji dwutlenku węgla związanych z produkcją towarów importowanych.

W praktyce, gdy kraj produkuje towary, generuje pewne ilości dwutlenku węgla. CBAM stara się uwzględnić te emisje, nawet jeśli dany produkt jest importowany. W efekcie towar ten jest obciążony dodatkowym opodatkowaniem na granicy, co rekompensuje różnice w standardach ekologicznych między krajami. Przedsiębiorstwa, które nie przestrzegają wysokich standardów ekologicznych, zostają poddane korekcie granicznej, co stymuluje je do przyjęcia bardziej zrównoważonych praktyk.

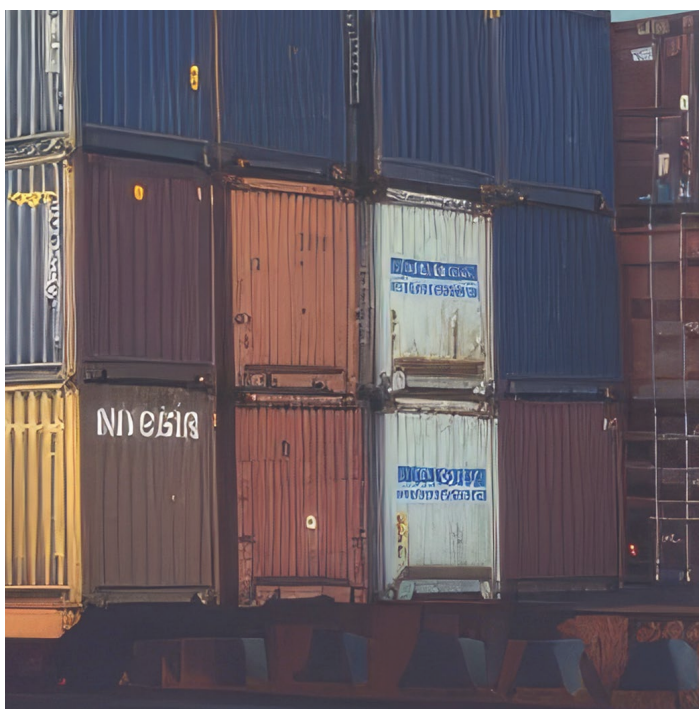

Warto edukować się z zakresu CBAM, ponieważ wprowadza on istotne zmiany w międzynarodowym handlu i wymaga dostosowania się do nowych realiów ekonomicznych związanych z ochroną środowiska.

Główne cele wprowadzenia CBAM

CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism) został wprowadzony w celu ochrony przed nierówną konkurencją ekologiczną oraz wspierania globalnych wysiłków na rzecz ochrony klimatu.

Mechanizm ten ma na celu wyrównanie kosztów związanych z emisją dwutlenku węgla między producentami z UE a tymi spoza Unii, aby zapobiec tzw. „ucieczce emisji”, gdzie produkcja przenoszona jest do krajów o niższych standardach ekologicznych.

Minimalizacja ryzyka

związanego z tzw. „wyciekami emisji” spoza obszaru UE, szczególnie w kontekście importu produktów z sektorów wysokoemisyjnych

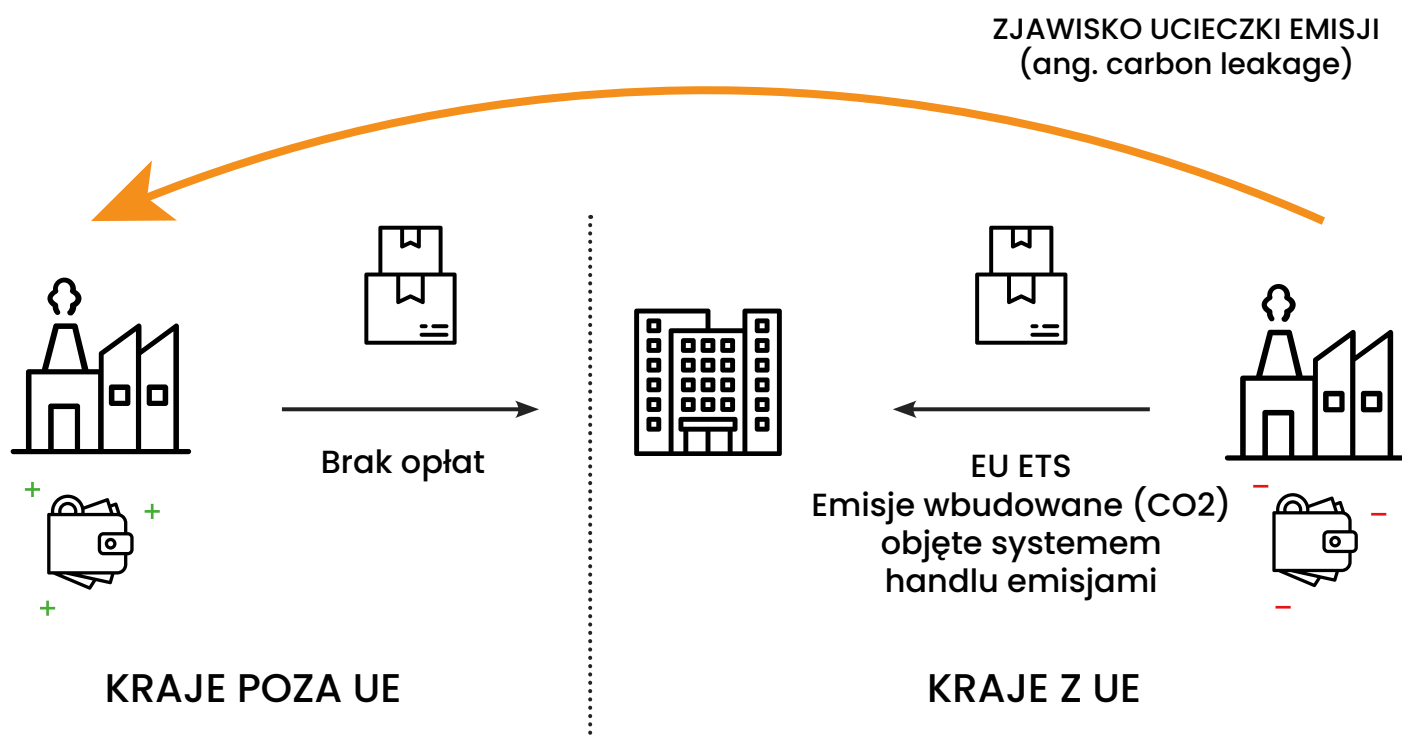

Zapewnienie równości

warunków konkurencji dla towarów pochodzących zarówno z UE, jak i z państw trzecich.

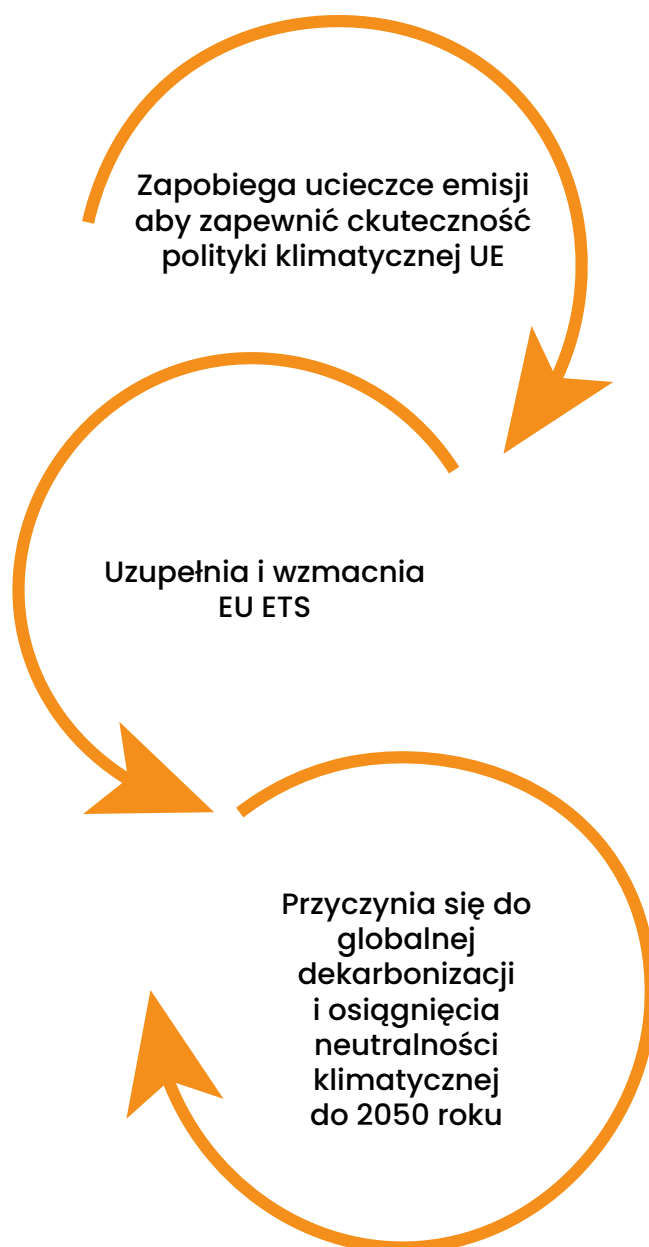
Zjawisko ucieczki emisji

Dlaczego to takie ważne?

Mechanizm CBAM to duża zmiana dla importerów w Unii Europejskiej. Nowe zasady, zwłaszcza wymaganie określania emisji w importowanych towarach i koszty związane z certyfikatami CBAM od 2026 roku, będą miały wpływ na całe łańcuchy dostaw.

CBAM to krok w stronę bardziej ekologicznego handlu, a brak przestrzegania nowych zasad może skutkować sankcjami. To narzędzie wspiera cele środowiskowe, jednocześnie nakładając realne konsekwencje dla tych, którzy nie dostosują się do nowych wymogów.

Kogo dotyczy mechanizm CBAM?

Mechanizm CBAM dotyczy przede wszystkim importerów, którzy nabywają towary posiadające tzw. wysokie emisje węglowe, spośród następujących grup towarowych/sektorów:

Żelazo i stal

Nawozy

Aluminium

Energia elektryczna

Cement

Chemikalia

Warto podkreślić, że nie wszystkie produkty z wymienionych kategorii podlegają deklaracji CBAM. O tym więcej powiemy w dalszej części e-booka.

A kto jest odpowiedzialny za raportowanie CBAM?

Osobą odpowiedzialną za obowiązek raportowania może być jedna z poniższych osób:

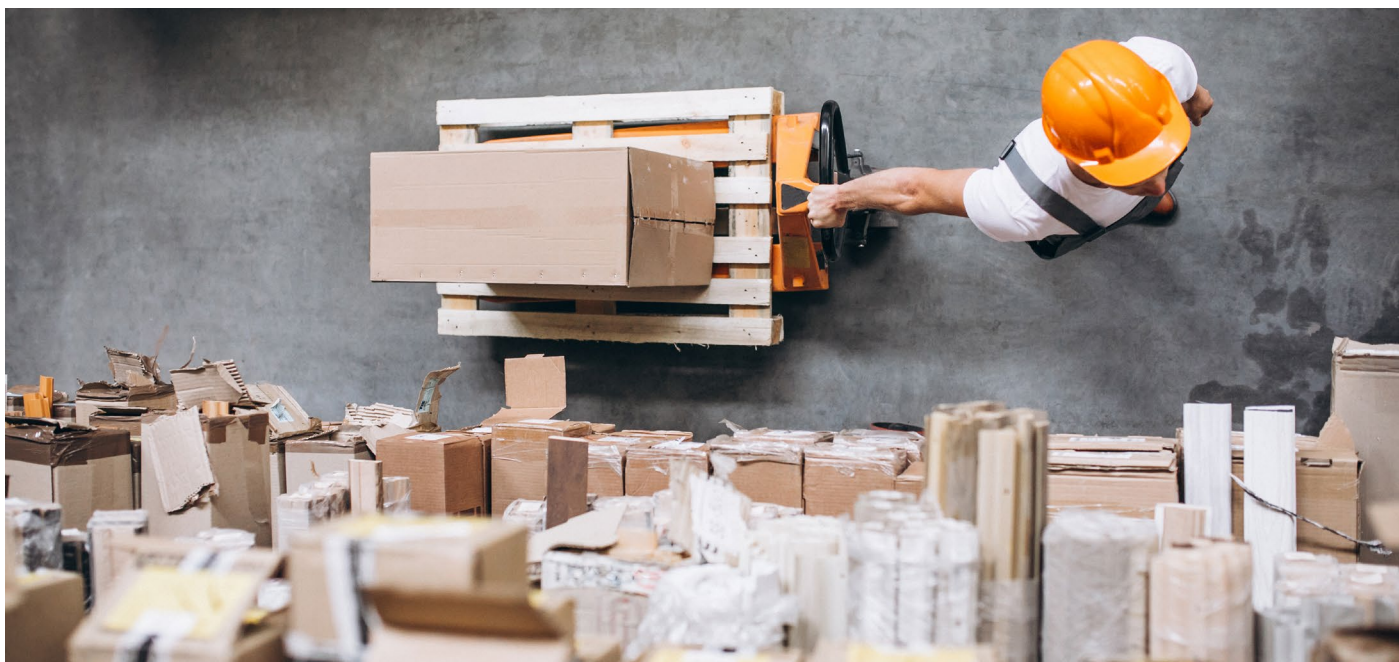
Importer, gdy składa zgłoszenie celne o dopuszczenie towarów do swobodnego obrotu we własnym imieniu i na swój rachunek; oraz gdy jest jednocześnie zgłaszającym posiadającym pozwolenie na złożenie zgłoszenia celnego oraz deklaruje import towarów.

Pośredni przedstawiciel celny, jeżeli importer ma siedzibę poza UE, lub jeśli importer ma siedzibę na terenie UE ale pośredni przedstawiciel celny zgodził się na obowiązki sprawozdawcze.

Organy celne poinformują zgłaszających celnych o obowiązku sprawozdawczym, najpóźniej w momencie dopuszczenia towarów do obrotu. Zgłaszający będzie albo importerem albo pośrednim przedstawicielem celnym, w zależności od tego, kto składa zgłoszenie celne.

Wyzwania firm związane z CBAM

Wprowadzenie mechanizmu CBAM od października 2023 r. do grudnia 2025 roku stawia przed firmami wyzwanie związane z **koniecznością ujawniania emisji w importowanych produktach**.

Po tym okresie firmy będą zobowiązane do zakupu certyfikatów CBAM, bazujących na wielkości śladu węglowego. Ma to na celu wyrównanie konkurencji między przedsiębiorstwami w UE a tymi spoza niej, dostosowując się do unijnej polityki klimatycznej.

Jak wspomnieliśmy wyżej, CBAM obejmie szereg produktów a wprowadzenie regulacji wymusi dostosowanie firm do wymogów raportowania emisji oraz generowania dokumentacji, co może wpłynąć na ich opłacalność w krótkim okresie.

Jednakże, w dłuższej perspektywie, CBAM może skłonić przedsiębiorstwa do zwiększonego zainteresowania dekarbonizacją, co przyczyni się do obniżenia śladu węglowego produktów podlegających regulacjom, wpisując je w szerszą strategię dekarbonizacji przedsiębiorstwa.

Wyzwania firm związane z CBAM

CBAM to złożony mechanizm, który będzie miał znaczący wpływ na biznes w Unii Europejskiej. Warto zastanowić się, dlaczego ten mechanizm jest tak istotny dla dzisiejszego biznesu.

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

CBAM wprowadza nową dynamikę, wymagającą deklaracji emisji wbudowanych importowanych towarów.

To nie tylko krok w kierunku zrównoważonego rozwoju, ale również szansa na udział w globalnej transformacji ekologicznej.

WPŁYW NA ŁAŃCUCHY DOSTAW

Nowe regulacje wprowadzają zmiany w całych łańcuchach dostaw, od producentów po dystrybutorów.

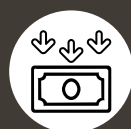
Dostosowanie się do wymagań CBAM staje się kluczowe dla zachowania płynności i efektywności w procesie importu.

CELOWE NARZĘDZIE EKOLOGICZNE

CBAM nie jest jedynie regulacją, to narzędzie wspierające cele środowiskowe.

Poprzez stawianie wymagań dotyczących emisji, UE promuje odpowiedzialność środowiskową i ekologiczną na światowej arenie.

KONSEKWENCJE

Brak przestrzegania nowych zasad może skutkować realnymi sankcjami.

Wprowadzenie konsekwencji dla tych, którzy nie dostosują się do wymogów CBAM, to istotny element, który nakłania do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Korzyści z wdrożenia CBAM

1. ŚWIADOME PODEJMOWANIE DECYZJI ZAKUPOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

CBAM wymaga od firm gromadzenia informacji o wpływie importowanych towarów na środowisko, w tym o emisji gazów cieplarnianych czy zużyciu energii. Te informacje mogą być wykorzystane przez firmy do podejmowania bardziej zrównoważonych decyzji zakupowych.

2. KORZYŚCI FINANSOWE DLA ZRÓWNOWAŻONYCH PRODUCENTÓW

CBAM to mechanizm rynkowy promujący zrównoważoną produkcję poprzez system certyfikatów emisji gazów cieplarnianych. Importerzy towarów będą zobowiązani do zakupu certyfikatów na platformie Komisji Europejskiej, gdzie 1 tona emisji = 1 certyfikat. Ich cena będzie ustalana na podstawie średniego kursu opublikowanego przez Komisję. Na koniec każdego kwartału upoważniony importer zapewnia, że liczba certyfikatów CBAM na jego rachunku w rejestrze odpowiada co najmniej 80% emisji wbudowanych.

Przykładowo: Cena jednostkowego certyfikatu wynosi 100 euro. Jeśli dostawca udostępni dane i rzeczywiste emisje wynoszą 50 ton, koszt certyfikatów to 5 000 euro (50 ton x 100 euro). Gdy dane nie są przekazane, importer korzysta z wartości KE, opartych na najgorszych wynikach emisji – np. 100 ton. Wówczas koszt certyfikatów wyniesie 10 000 euro (100 ton x 100 euro), czyli o 5 000 euro więcej.

W efekcie importer może szukać dostawcy przekazującego dane rzeczywiste, aby obniżyć koszty zakupu certyfikatów i zachować konkurencyjność, albo zrezygnować z importu i kupować od producenta w UE.

3. POZYTYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO I DŁUGOTERMINOWĄ STABILNOŚĆ FIRMY

CBAM może mieć pozytywny wpływ na środowisko, ponieważ może przyczynić się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń. CBAM może również mieć pozytywny wpływ na długoterminową stabilność firm, ponieważ może pomóc im w dostosowaniu się do wymogów zrównoważonego rozwoju.

Etapy wdrażania CBAM

Na następnej stronie przedstawiamy schemat przebiegu procesu legislacyjnego oraz poszczególne fazy implementacji mechanizmu.

Wdrożenie mechanizmu podzielone jest na 2 etapy:

Pierwszy (tzw. okres przejściowy), od 1 października 2023 r.

Zgłaszający importowane towary będą zobowiązani jedynie do składania raportu o podatku węglowym w okresach kwartalnych.

Drugi, począwszy od 1 stycznia 2026 r.

Importerzy towarów będą zobowiązani do zakupu certyfikatów CBAM w ilości odpowiadającej emisji wynikającej z produkcji towarów oraz składania rocznych deklaracji o podatku węglowym (do 31 maja), które będą zawierały m.in. informacje o łącznej liczbie certyfikatów CBAM podlegających umorzeniu.

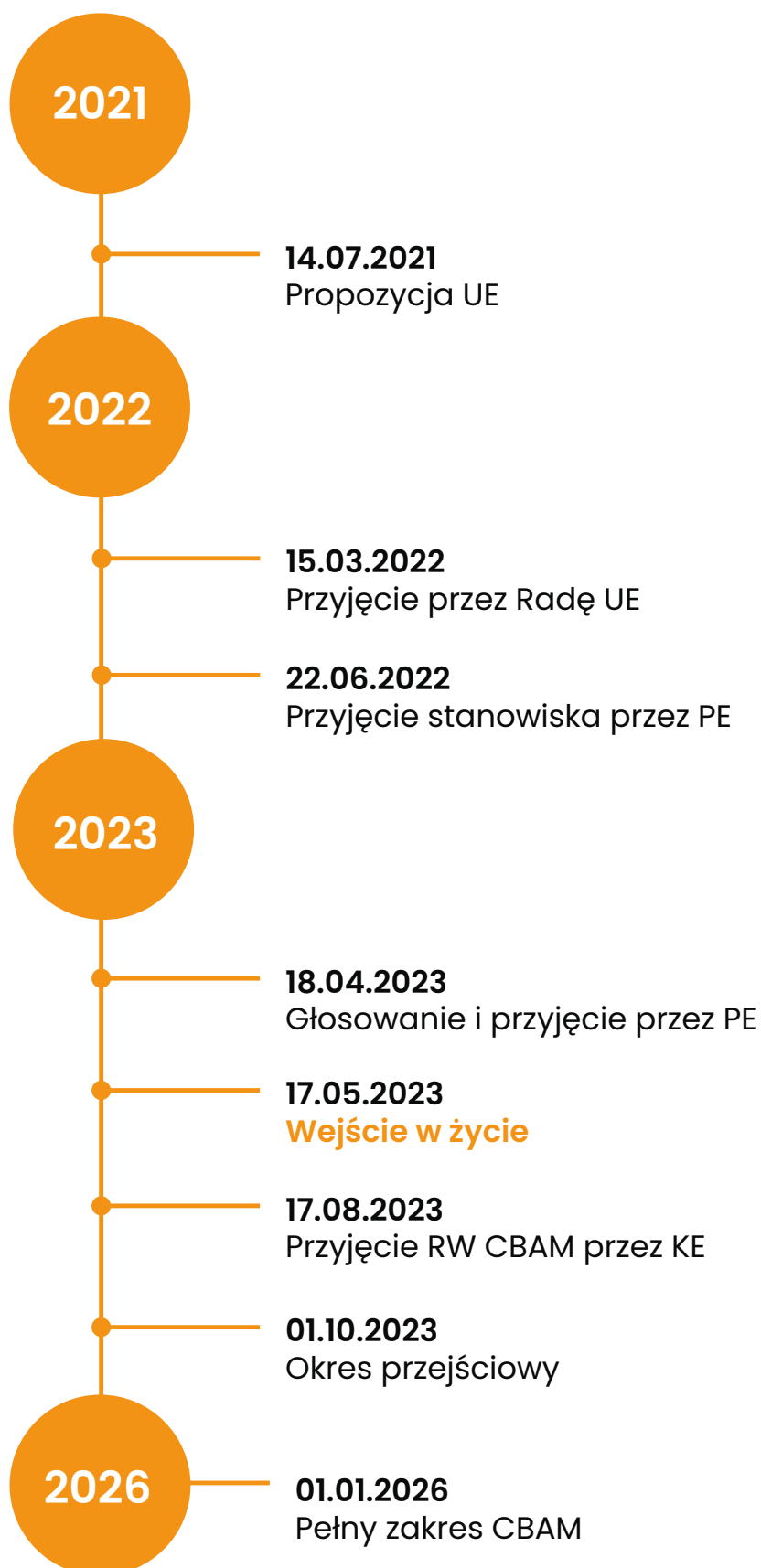
Ten sam termin będzie dotyczył umarzania certyfikatów CBAM odpowiadających emisji wbudowanej.

Pytanie: Czy w okresie przejściowym importerzy muszą mieć jakieś zezwolenia na import towarów objętych CBAM?

Importerzy towarów objętych CBAM nie muszą posiadać żadnych zezwoleń w okresie przejściowym.

Etapy wdrażania CBAM

Jak przygotować się na CBAM?

Aby skutecznie przygotować się do nowych wymogów związanych z CBAM, przedsiębiorcy powinni skupić się na kilku istotnych obszarach:

Zarządzanie danymi – zapewnienie dostępności i sprawnego zarządzania danymi niezbędnymi do raportowania CBAM w okresie przejściowym.

Współpraca z partnerami spoza UE – ułożenie relacji i współpraca z dostawcami oraz operatorami instalacji produkcyjnych spoza Unii Europejskiej, aby skutecznie przestrzegać nowych regulacji.

Dostosowanie procedur operacyjnych – modyfikacja wewnętrznych procedur operacyjnych, aby lepiej odpowiadały nowym wymogom wynikającym z CBAM.

Rozwój kompetencji i wiedzy – budowanie kompetencji i wiedzy zespołu w zakresie nowych regulacji, aby efektywnie je wdrożyć.

Wdrożenie narzędzi – implementacja odpowiednich narzędzi wspierających procesy związane z CBAM.

Jakie nowe obowiązki nakłada mechanizm CBAM na importerów?

CBAM to złożony mechanizm, który będzie miał znaczący wpływ na biznes w Unii Europejskiej. Warto zastanowić się, dlaczego ten mechanizm jest tak istotny dla dzisiejszego biznesu.

1 OKRES PRZEJŚCIOWY (1.10.2023 – 31.12.2025):

Obowiązki importera ograniczają się do obowiązków sprawozdawczych (sprawozdania składać należy co kwartał w rejestrze przejściowym CBAM).

Etap przejściowy ma na celu zbieranie danych przez Komisję UE. To także etap przeznaczony na wdrożenie się i uczenie się tego mechanizmu, oraz na dopracowanie szczegółów legislacyjnych.

2 PEŁNE WDROŻENIE CBAM (OD 1.01. 2026):

Od tego momentu obowiązywać będą deklaracje roczne i konieczność zakupu certyfikatów CBAM.

Import towarów objętych CBAM będzie możliwy tylko dla podmiotów, które uzyskają status upoważnionych zgłaszających, o który trzeba będzie wystąpić od końca roku 2024 (od 31.12.2024).

Jakie towary objęte są CBAM?

Do produktów objętych CBAM należą następujące, ogólne kategorie:

- Żeliwo i stal – najbardziej popularna kategoria, mogą to być wkręty, śruby czy nakrętki
- Cement
- Nawozy
- Energia elektryczna
- Chemikalia

**KLIKNIJ I SPRAWDŹ WSZYSTKIE
PRODUKTY OBJĘTE CBAM**

WYŁĄCZENIA Z ZASTOSOWANIA CBAM

Rozporządzenie wprowadza pewne wyłączenia z zastosowania CBAM, czego dotyczą?

- Importowanych towarów o wartości do 150 EUR:
Wyłączone są z obowiązku stosowania CBAM importowane dobra, których wartość rzeczywista nie przekracza kwoty 150 EUR w odniesieniu do każdej przesyłki.
- Towarów przewożonych w bagażu osobistym z krajów trzecich:
Wyłączenie obejmuje dobra przewożone w bagażu osobistym przez podróżnych z krajów trzecich, pod warunkiem, że wartość rzeczywista tych dóbr nie przekracza kwoty 150 EUR.
- Towarów związanych z działaniami militarnymi:
Wyłączone z obowiązku stosowania CBAM są dobra przewożone lub używane w związku z działaniami militarnymi. Ten wyjątek obejmuje sytuacje, w których towary są używane w ramach operacji.

Istnieje możliwość, że Komisja Europejska rozszerzy katalog towarów podlegających CBAM w późniejszym okresie.

Wsparcie związane ze spełnianiem wymogów dotyczących CBAM

Przedsiębiorcy, którzy dostosowują się do wymogów UE dotyczących CBAM, mogą skorzystać z różnorodnego wsparcia:

Szkolenia zapoznawcze: Oferowane przez naszą firmę szkolenia dostarczają wiedzy na temat funkcjonowania CBAM, sposobów obliczania emisji i ich raportowania. To kluczowe, aby zrozumieć nowe regulacje i skutecznie wdrożyć je w firmie.

Mapowanie produktów: Pomoc w identyfikacji produktów objętych regulacją CBAM oraz analiza gotowości przedsiębiorstwa do spełnienia nowych obowiązków.

Analiza finansowa: Wsparcie w ocenie wpływu zakupu certyfikatów CBAM na wydatki operacyjne firmy, co umożliwia lepsze planowanie finansowe.

Obliczanie śladu węglowego: Pomoc w obliczaniu śladu węglowego produktów importowanych do UE, weryfikacja wyników oraz wdrożenie wewnętrznych mechanizmów pomiaru emisji.

Wsparcie w uzyskaniu statusu: Pomoc w procesie uzyskania statusu upoważniającego zgłaszającego CBAM, co jest kluczowe dla zgodności z regulacjami.

Wypełnianie formularza: Pomoc w poprawnym wypełnianiu formularzy wymaganych przez organy krajowe odpowiedzialne za CBAM.

**SPRAWDŹ, CO MOŻEMY
DLA CIEBIE ZROBIĆ!**

Zakończenie

Rozumienie i efektywne wdrażanie mechanizmu CBAM to duży krok w kierunku budowy bardziej zrównoważonej przyszłości, łączącej aspekty ekonomiczne i ekologiczne.

Wierzymy, że ten e-book wzbogacił Twoją wiedzę na temat wpływu naszych działań na klimat, jednocześnie sprawiając, że CBAM stał się dla Ciebie bardziej przystępnym narzędziem.

Dzięki zintegrowanemu podejściu do ochrony środowiska i gospodarki mamy szansę kształtować lepszą przyszłość dla naszej planety.

Jeśli masz pytania związane z CBAM, napisz do nas, chętnie Ci pomożemy.

SQD Alliance
+48 32 326 30 08
office.poland@sqda.pl

www.sqda.pl

